

MÉGBÁCSKA

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

275

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1924. NOVEMBER HÓ 26

SZERDA

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

Magyar ház

A romokból új épületet lehet emelni, ha kitűnő körülmények segítenek: viszszaidőző művészi tehetség támad, tökegazdagság rendelkezésre áll és lelkes történelmi érzék dagaszt, akkor a régi bojtiveket, bástyákat, falakat hiven vissza lehet idézni. A kő ledöntve is kő marad, csak az anyagi és szellemi kötőanyagot kell megkeresni, az össze-töredezett diszjunktívákat kipótolni és akkor bámulattal, büszkeséggel, fölbizottsággal legelhet a restaurált műalkotáson szemünk pillantása. Vajdasági magyar életünket összedöntötte a szigorú idő, romokban hever minden büszkeségünk, de újból építhetünk, tet-szészünk szerint, ha szilárd elhatározás-sok fűtenek bennünket, a szétbontott alkotóelemekből idők nehéz évein ke-resztül, amit akarunk: harcra hívó, kö-tekedő várat vagy a csendes anyagi és szellemi tevékenység számára egy-szerű hajlékot.

A kisebbségi magyar nemzet örök-lött politikai józansága már régen meg-állapította, hogy a keserves, de eluta-síthatatlan restauráció nem tűzhet maga elé lázadó célokat, a javíthatatlan kény-szerűségeket az parancsolja, hogy szerény fővel olyan házat húzzunk fel, mely megvédelmez a nagy viharoktól is, he-lyet ad konyhának, műhelynek, irodá-nak, műteremnek. Minden építés nehéz, különösen akkor, ha a munkát gonosz-kezdők gáncsolják, de építeni kell, a romok egész birodalmát új élet szá-mára kell berendezni. Akik vasvilla-szemmel nézik a tervrajzokat, görbén vizsgálják a méregetést kénytelenek lesznek visszakozni, mert végre rász-mélnék, hogy milyen páratlan szeren-csésük akadt az új, dárídós történelmi időszakban azzal, hogy a vérig meg-alázott, fényes romjai közt gubbaszkodó kisebbségi magyarság annyira páratlan-ul higgadt lojalitással határozta el há-borus védőművek helyett a polgári al-kotó munka házáinak felépítését és a becsületes jogrendtől várja, hogy sze-rény háza lehessen a bedőlő bástyák helyett is az új utáni vára.

Építeni kell! Vége az időnek, mikor megelégedhettünk azzal, hogy hideg barlangokban, odvas fákban, nedves vermekben, szellős sátorokban húzzuk meg magunkat, ideiglenes intézmények-kel támasszuk meg vajdasági irodal-munkát, sajtókat, egyesületeinket. Erős magyar várat kell raknunk, nem fecskeszéseket, nem vályogputrikát, kökemény falakat, melyeknek kötő-anyagába tessünk el minden társadal-mi és politikai szentimentalizmust, a könnyes és kényes Kőmives Kele-mennét, mert a mi falat emelünk haj-nalba, nem szabad hogy estére mint a szemfedő szétterüljön. Olyan könnyű építkezni; annyi kő hever itt a vajda-sági talajon, annyi művész tolong, annyi mész, annyi fa, hogy tulajdono-saik hatalmas gépkocsikon robnak az élet napfényes oldalán, annyi töke, hogy illatosak az utcák az úri szagtól, amerre csak járunk. Minden megvan, csak szervező, mozgató szellem kell, amely életet és akaratot tud belepa-rancsolni az akarat nélküli anyagba és akkor nem kell félni a vajdasági magyarságot.

Hinni akarunk abban, hogy ez az akarat nélküli anyag életre kel majd, mert a vajdasági magyarság már éled sat év óta tartó tespedésből, már mu-tatkoznak azok a jelek, amelyek azt a reményt keltik bennünk, hogy Jugo-szlávia magyarságára fel fog épülni és otthona lesz mindnyájunknak. Hosszu és fáradtságos munka lesz, amíg a magyar otthon elkészül, de épen az akadályoknak kell megacélozni akara-tunkat.

A nemzeti kisebbségek és Rádics ellen

kíméletlenül akar fellépni Pribicevics szvetozár

A minisztertanács tegnap este Trifkovic Márkó miniszterelnökhelyettes elnöklété alatt ülést tartott, amelyen a horvát köztársasági parasztpárt ellen fo-ganatosítandó intézkedésekről tárgyaltak. A *belligyminiszteriumhoz ugyanis nemcsak Horvátországból, hanem Dalmáciából és Boszniából is olyan jelen-tések érkeznek, hogy a Rádics párt nagyon megerősödött és tartani kell attól, hogy a jövő évi februári választásokon még több Rádics párti képviselő kerül be a nemzetgyűlésbe, mint amennyi a tavalyi márciusi választáson bejött. A kormány tagjai mind azon véleményen voltak, hogy Rádics pártja ellen a leg-erélyesebben kell fellépni és minden eszközzel meg kell akadályozni megerő-södését. Különösen Pribicevics közoktatásügyi miniszter kíván erőlyesen fel-lépni a horvát köztársasági parasztpárt ellen. Pribicevics azonban nemcsak Rádics ellen kíván kíméletlenül fellépni, hanem a nemzeti kisebbségekkel szem-ben is. A közoktatásügyi miniszter véleménye szerint egy Rádics, mint a nemzeti kisebbségek ellen az államvédelmi törvény alapján kell eljárni, mert ennek az igénybevételével lehet legjobban megakadályozni ezek terjedését.*

Beogradi politikai körökben nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a ki-rály is a kormány rekonstrukciójának híve. Állítólag a kormányrekonstrukcióval áll összefüggésben Jovanovic Lyuba, Trifkovic Markó és Maximovic Bozso tegnap délutáni kihallgatása is.

Háborura uszit az angol konzervatív sajtó

Nagyon kiéleződött az egyiptomi konfliktus

Az egyiptomi konfliktus nagyon ki-éleződött. Miután Zaglul pasa egyip-tomi miniszterelnök nem tudta elfo-gadni az angol kormány ultimátumát állásáról lemondott. Zaglul lemondása után Zimar pasa az egyiptomi szenátus elnöke már megalakította az új koalí-ció kormányt, miután a parlament biz-tositotta bizalmáról Zaglul pasát: és noha a Sir Lee-Stack hozzátartozóinak 500.000 font kártérítés lefizetése csak szerdán délben vált volna esedékessé, az új kormány első aktusa az volt, hogy az 500.000 fontot átadta az an-gol hatóságoknak, újból hangsúlyozva mély sajnálkozását és nagy felháboro-dását a merénylet fölött.

Anglia egyelőre még nem lép fel tá-madólag Egyiptom ellen.

Allenby lord egyelőre beéri nagy katonai demonstrációkkal és ma dél-előtt ünnepélyes szemlét tartott az an-gol csapatok fölött Kairó utcáin, az egész kairói lakosság szemelátára, így bizonyítva azt, milyen súlyos kocká-zatokkal járma Egyiptomra nézve az angol követelések visszautasítása. Mal-tából és a Földközi-tenger helyőrségei felől tovább folyik az egyiptomi an-gol csapatok megerősítése, és két újabb angol hadihajó vetett horgonyt az alexandriai kikötőben.

A londoni konzervatív lapok egy része teljes erővel folytatja az uszítást, és nem mindig teljes logikával, mert például a Morning Post kíméletlen me-gtoriaszt követel a kormánytól. A Daily Herald szemben, de egyben hangoztatja azt, hogy az egyiptomi Sirdar ellen el-követett merénylet a bolsevista gyil-kosságok sorozatához tartozik és két-séggel Moszkva finanszírozta a gyil-kosokat. Ha ez történt, akkor bajos megérteni, miért és mennyiben felelős az egyiptomi kormány a Moszkva által előkészített merényletért... A Daily He-rald, a munkáspárt lapja, utal arra a hasonlóságra, amely az angol kormány huszonnégy óras lejáratu ultimátuma és a monarchia által Beogradba küldött ultimátuma között van és óvatos-ságra inti a kormányt, de azért vasár-nap több munkáspárti négygyűlésen is olyan értelemben beszéltek a szónokok és olyan értelmű határozatokat hoztak, hogy a kormánynak nem szabad meg-hátrálnia az egyiptomi kérdésben. A Matin londoni tudósítója azt jelenti, hogy az angol közvélemény tulnyo-mán nagy része energikus rendszab-lyokat sürget és így az angol kor-mánynak igen nehéz a kiegyenlítés po-litikáját követnie az egyiptomi kér-désben.

Ezernél több magyar választó Noviszádon

Kétezeregyszáz magyar polgára van Noviszadnak, akit nem érdekel a választójog

A „Délbácska“ által hetekkel ezelőtt kezdeményezett akció eredményeképen megmozdult Novisad magyarságának azon része, amelyre a magyar törek-vésekért indított küzdelem mindenkor számíthat. A választói névjegyzékek legutóbbi kiigazítása alatt közel hatszáz magyar polgár reklamáta a Városháza hivatalos helyiségeiben a választók névjegyzékébe való felvételét és körül-belül ugyanennyire tehető azoknak a száma, akiknek reklamációját a „Dél-bácska“ vállalta el. Két héten keresz-tül valóságos népvándorlás folyt a „Délbácska“ szerkesztőségében, mégis meg kell állapítanunk, hogy az ered-ménnyel nem vagyunk megelégedve. A kiigazítás megkezdése előtt kétszáz novisadi magyar polgár sem volt fel-véve a névjegyzékbe, holott a novisadi magyar polgárok közül a törvények rendelkezései szerint háromezeröttszáz

illetne meg a választói jog. Felhívá-sunkra a hiányzó háromezeröttszáz magyar polgár közül csupán ezer-kétszáz jelentkezett. Vajjon hol van és mily mértékben magyar az a 2100 novisadi magyar polgár, aki most sem tartotta szükségesnek, hogy legelemibb polgári jogához, a választójoghoz jus-son? Hol van az a kisebbségi politika, amely a siker leghalványabb reményé-vel indulhat küzdelembe akkor, amik-or azok, akiknek támogatása nélkül nem is gondolhat a küzdelemre, cser-benhagyják még az indulás előtt? A Magyar Párt vigasztalódhatik azzal, hogy a Párt magyarság közönyös-sége nem lesz és nem is lehet döntő befolyással a magyarság választási küzdelmeire ebben a kerületben, amely a 2100 novisadi patópál véget nem érő téli álma dacára is biztosítani fog két mandátumot.

Hóvizatarok Délszerbiában

Megakadt a vasúti forgalom

Bár minálunk a hó már mindenütt eltűnt és a hideg is engedett, Délszer-biában még egyre tartanak a hóvizata-rok. A vasutvonalakat valóságos hó-hegyek lepték el s a tisztogatási mun-kálatok csak igen nehezen haladnak előre. A nagy hideg rendkívül meg-nehezíti és szinte lehetetlenné teszi a tisztogatást. A hófúvás részleteiről kö-vetkező távirataink számolnak be:

Nis. Tegnap két vonatot katonaság-gal küldtek a hótól elrejtett vasutvona-lak tisztogatására. Az állandó hófúvás miatt azonban Crveni Krst és Mateje-vac között elakadt. A Nis—Prahovo vonalon szünetel minden forgalom.

Aleksinac. A Beograd és Aleksinac között közlekedő 154. számú személy-ponat Grejacsnál megakadt. Emiatt Aleksinacra törölték két napon át az összes vonatok és csak tegnap folytat-hatták útjukat Nis felé.

Nis. A Bulgáriából jövő, már tegnap esedékes 603. számú vonat még min-dig nem ért jugoszláv területre. Kato-naságot küldtek felkutatására, de a munkaerő kevésnek bizonyult.

Prilep. A Skoplje—Ohrid vasutvonal az 54. és 79. kilométer között tel-jesen el van temetve. A 6112. számú személyvonat hótól teljesen betemetve már három napja Lozján van. Két se-gélyvonatot szintén eltemetett a hó. A

gyek eltüntetése teljesen lehetetlen. He-tekig tartó munkát fog igénybevenni. Pénz sincs a munkához. A hideg bor-zasztó, néhány vonatfékező, aki még nem kapott bundát, megfagyott.

Crveni Krst. Tegnap a nyílt pályán a 239. kilométerkőnél a 161. sz. vonat 14 waggonja kisiklott, mert a sínek megrepedtek. A kár csekély. A forgalom néhány napig szünetelni fog.

Republikánus blokk alakul Németországban

Marx birodalmi kancellár új republi-kánus blokk megalakításáról tárgyal. Ez a blokk a centrumból, a demokra-tákból és a szociáldemokratákból ál-lana. A blokk alapja a fekete—vörös—arany birodalmi zászló nevű szerve-zet, amely most is fennáll. Tulajdon-képpen ennek a szervezetnek a par-lamentbe való kiterjesztéséről van most szó.

A Welt am Montag ma azt közli, hogy sikerült a német nemzetieknek egy választási bombáját leleplezni, amely bomba hasonlatos volt a kon-zervatív párt által kipattantott Zinov-jev-leveléhez. A német nemzetiek nyil-vánosságra akartak hozni egy állítóla-gos Herriot-féle levelet, amelyet a fran-cia miniszterelnök állítólag november nyolcadikán írt a szövetséges hatal-makhoz és különféle követeléseket áll-ított fel a Reichswehr leszerelésére vonatkozólag. Ebben az állítólagos le-velben Herriot kijelentette, hogy ez a követelés a német demokraták érde-kében történik. Ezt a levelet a német nemzetiek közvetlen a választások napja előtt akarták nyilvánosságra hozni.

Venizelosz Beogradba jön

Venizelosz rövidesen Beogradba jön, hogy Nincics külügyminiszterrel tár-gyaljon a görög—jugoszláv szerződés megújítása ügyében. Beogradban bi-zonyosra veszik, hogy Venizelosz láto-gatása eredménnyel jár, mert a kor-mány is híve a szerződés megújí-tásának.

A pártok küzdelme Temerin szavazataiért

Miért kapott magyar jegyzőt Temerin?

A szomszédos Temerin községnek, mint ismeretes, kétezer nyolcszáz, tulajdonképpen magyar szavazója van. Miután a magyar szavazó a legkönnyebben idomítható választási matéria, a kerületben is tekintélyes számot képviselő voksokért az összes pártok elszánt küzdelmet indítottak. Nemrég alakult meg Temerinben a Davidovics-párti demokraták pártja, amely a község számos polgárát vallja magáénak, bár a legutóbbi választáson a magyar földmunkás proletárok kivétel nélkül a szocialista jelöltet támogatták, aki csupán 16 szavazattal maradt kisebbségben. Hála a földreform igazságos végrehajtásának a szocialista agitáció ma is hálás talajra talál Temerinben, melyet meg akar szerezni a maga számára a radikális párt is. Kiss Gyula személyében, mint az a „Délbácska” már jelentette nemrég magyarajku jegyzőt kapott Temerin. Az új jegyző lelkes radikális, akit azért neveztek ki Temerinbe, hogy ott a pártja érdekében agitáljon. A multak tapasztalataink okult temerini magyarságról azonban más pártalakítási akció ellenére is feltehető, hogy a választáson a magyar érdekek egyetlen őszinte képviselőjére, a Magyar Pártra fogja szavazatait leadni.

Tory és whig

A lezajlott angol választások döntő győzelemhez juttatták a konzervatív és majdnem megsemmisítették a liberális pártot. Századokon keresztül állottak szemközt a „tory”-k és „whig”-ek és egymást felváltva, kormányozták Angliát a fejlődés útján egyre magasabb csúcsok felé. Mindkét név eredetileg gunynév volt. Később a Stuartok viszárszátérése után a „tory” név alatt Jakob yorki herceg híveit, majd az egész tory pártot értették, míg a skot felkelőket, majd azt a pártot, amelyik a Stuartok katolikus ágát, azaz Jakob yorki herceget a trónöröklésből ki akarta zárni, a „whig” névvel illették. Az utolsó két évszázad alatt Angliában hova-tovább a tory alatt konzervatív, whig elnevezés alatt pedig liberális értettek. Az angol parlamentáris rendszer egészséges alakulásának alapokát általában abban látják, hogy a tory és whig név alatt ismeretes két nagy történelmi párt lehetővé tette a parlamentáris váltógazdaságot és az egymást kiegészítő két nagy világnézetnek: a

konzervatív és liberális elvnek egymást követő érvényesülését, tehát megóvta Angliát e két elv akármelyikének egyoldalú elhatalmasodásától és túlzásainak káros hatásaitól. A két pártot — éppen, mert váltakozva kerültek a kormányra és az ellenzéki padokra egyaránt — egymástól soha sem választotta el áthidalhatatlan űr, hanem mindkettő a maga elveinek alapján Anglia nagyságát igyekezett szolgálni és amit az egyik párt a nemzet érdekében épített, azt a másik párt — uralomra kerülvén — nem lerombolni, hanem tovább fejleszteni igyekezett. Az angol konzervatív párt soha sem volt maradi, avagy reakciós, hanem csak a fejlődés tempóját lassította, ha előzetesen a liberális kormányzat a gyeplőt szabaddalra találta eresztetni. Viszont az angol liberális párt zöme sem volt kap-

ható radikális kilengésekre, csak élesebben hangsúlyozta az előrehaladás szükségességét és gyorsabb ütemet dik-tált, ha ellanyhulás, tespedés fenyegette az angol közéletet. A munkáspárt előretörése az utolsó években a liberális pártot válságos helyzetbe sodorta, mert két tűz közé szorította. A mostani választások az angol liberálisokat egyenesen sorsdöntő elhatározások elé állították. Az angol liberális közvélemény csak a tradícióknak hódolt és a nemzet életbevágó érdekének parancsszavát követte, amidőn a kommunizmus felé mutató szocializmus térfoglalásának veszedelmével szemben — pártszempontot félretéve — támogatásával a lelkileg hozzá közelebb álló és a polgári társadalmi rend védelmére teljes határozottsággal sikrázó párt zászlaját vitte diadalra.

Küldöttség megy Beogradba a hid ügyében

A hidbizottság első ülése — A küldöttség szombaton utazik Beogradba kisérgetni a hid építését

A hidbizottság tegnap tartotta első ülését, amelyen elhatározták, hogy szombaton Beogradba utaznak és a középítészeti miniszteriumban felszólalnak a hid ügyében. A küldöttség tagjai dr. Sztéfánovics Zsárkó polgármester, dr. Adamovics István, dr. Mócs Sándor, Milics Tivadar gör. kel. plébános, Miroszavlyevics P. Koszta a Kereskedelmi Kamara elnöke és Popovicki Pavle.

A küldöttség kéri fogja a minisztert hagyja jóvá a városi tanács előterjesztését a hid építésére vonatkozólag, amely egy 30 méter hosszú ártéri hid felépítését javasolja, mert ezáltal nem

kell olyan nagy területet feltölteni és így a város sok pénzt megtakaríthat. Együttal azt is kéri a küldöttség, hogy a kormány építse fel ezt az előhidat.

Kéri fogják a miniszteriumot arra is, hogy a hidfelszerelési munkálatokra azonnal írjon ki pályázatot, amennyiben az építést még nem adták ki a Gollnow és fiai stettini cégnek.

A küldöttség kéri fogja a minisztert, hogy a kormány építse fel a dunai rakpartot és járuljon hozzá a feltöltési munkálatokhoz, azonkívül pedig támogassa anyagilag a várost a hidépítéssel kapcsolatos munkálatok kiadásainak fedezésénél.

Csehszlovákia és Magyarország érdekközössége

A gazdasági kapcsolatok kiépítése mindkét állam konszolidációjának érdeke

Prágából jelentik: A Prager Tagblatt mai száma közli Benes külügyminiszter nyilatkozatait a csehszlovák magyar kereskedelmi tárgyalásokra vonatkozólag. Dr. Benes a következőket mondta:

— Köztársaságunk és Magyarország között nemsokára megkezdődnek a gazdasági tárgyalások, amelyeket üdvözlök. Ezek azonban nem jelentenek változást eddigi gazdasági és kereskedelmi politikánkban hanem munkánk következményét és betetőzését. Öt év óta arra törekszünk, hogy a gazdasági kapcsolatok helyreállításával

sok állammal szemben teremtjük meg azokat a lehetőségeket, amelyek a normális gazdasági életet lehetővé teszik. Sosem feledkeztünk meg arról a tényről, hogy a geográfiai szomszédosság és a volt monarchia keretében való hosszú együttélés tartós közös gazdasági érdeket teremtett, amelyek respektálása éppen úgy a mi érdekünk, mint a szomszédos államoké. Amikor a kereskedelmi és gazdasági politikánkat kiépítettük, ezt abban a tudatban tettük, hogy a szerződések csak abban az esetben vezethetnek eredményre, ha

gazdasági és politikai szuverenitásunkat épen úgy elismerik, mint mi a szomszédállamokét és ha kikapcsolják azokat a motívumokat, amelyek az azelőtti állapotok visszaállítására irányulnak. Sohasem kényszerítettünk egy államot sem arra, hogy felvegye velünk a gazdasági kapcsolatot, de mi sem hagytuk magunkat erre kényszeríteni. Ez főképpen a Magyarországgal való kereskedelmi tárgyalásokra vonatkozik, amelyek nemsokára döntő stádiumba jutnak. Arról van szó, hogy konkrét formában fejezzük ki azt az érdek-közösséget, amely köztünk és Magyarországgal van, épen úgy, mint ahogyan azt kifejeztük az Ausztriával kötött szerződésben. Ha sikerül, úgy politikailag, mint gazdaságilag vonatkozásainkat Magyarországgal szemben épen úgy kiépíteni, mint Ausztriával, akkor ez jelentős lépés lesz a két állam konszolidációjához.

Subotica követeli Pleszkovics jelölését

A választási taktika és a jelölések kérdésében november 29-én dönt a Magyar Párt elnöki tanácsa

A vajdasági magyar sajtó hetek óta állandóan felszinen tartja azt a kérdést, hogy a Magyar Párt kiket fog jelölni a legközelebbi nemzetgyűlési választásokon? A kérdéssel kapcsolatosan nagyon sok ellenőrizhetetlen hír került forgalomba. Érdeklődésünkre ma megbízható helyről a következő felvilágosítást kaptuk:

— Abban az esetben, ha a Magyar Párt úgy dönt, hogy a választásokon önállóan vesz részt, a jelöltek személyére nézve valószínűleg így fognak megegyezni: A suboticai kerület listavezetője dr. Várady Imre vagy Pleszkovics Lukács lesz, akinek jelölését nemrég egy 1200 aláírással ellátott iven kérték a magyar polgárok. A Szukotica, II. kerület jelöltje Sefcsics Lajos, az ipartestület elnöke, a topolyai járás jelöltje Lendvai József gazdálkodó, Senta: Keceli Mészáros Ferenc ügyvéd, Szarakánizsa: Vukov Lukács hírlapíró, Becse: Berecz Kálmán srbo-brani plébános vagy dr. Balassa ügyvéd, Palánka: dr. Bunda ügyvéd, vagy dr. Hilkene ügyvéd, a novisadi kerület listavezetője dr. Szlezák Rezső ügyvéd.

A Magyar Párt választási taktikája, valamint a jelölések felett egyébként a beérkező javaslatok alapján a Magyar Párt elnöki tanácsának november 29-én megtartandó értekezlete fog dönteni.

A telep

Irta: Juhani Aho

Mindketten a plébánián szolgáltak, a fiú béres volt, a lány mindenes. Ebéd- és vacsorakor, mikor mindegyikük a maga asztalsarkán ült, néha egy-egy tréfás szót váltottak, de egyébként csak civakodtak. Az uraság meg volt róla győződve, hogy összeférhetetlenek s általában az volt róluk a vélemény, hogy olyanok, mint a kutya és a macska.

De az éjjeli halászat alkalmával, a szénagyűjtésnél és a mezei munka közben egyre jobban megérlelődött bennük az elhatározás, hogy közös otthont alapítsanak. Odakinn a pusztaságon, egy mocsár szélén szemelték ki ennek színhelyét. Ott erdő terült el, melyet ki lehetett irtani és művelés alá lehetett fogni. Csak bele lehetett volna már fogni a házépítésbe, de a bér csekély volt s a háztartás megalapításához legalább egy ló és egy tehén kellett volna. Ez hátráltatta az egybekelést. De az évek folyamán egyre szorosabb lett köztük a kapocs s a kilátások napról-napra javultak. Szabad óráikban számolgatták, hogy mennyit takarítottak már meg s még meddig kell szolgálniuk, míg a szükséges összeg együttléssé lesz.

Mikor szándékuk kitűdött, mindenki elcsodálkozott s mindenki igyekezett őket attól eltéríteni. A plébános csodálkozott legjobban, hogy nem akarnak többé nála szolgálni, ahol pedig igazán jó dolguk volt.

— Odakinn dühöng a fagy — szólt — és elmerültök az adósságban. A család majd növekszik, koldús pedig, sajnos, épen elég van.

De ők öt évig számolgattak és fontolgattak s elhatározásuk sziklaszilárdan állt. A plébánosnak ki kellett őket hirdetni és ősszel kiléptek a szolgálatból.

A következő télen még a faluban laktak. Vilmos a házat kalapálgatta össze s hében-hóban napszámonként dolgozott a plébánián. Anna szövögett és segédkezett a házi munkában.

Pünkösdkor megtartották az esküvőt. Ennek költségeit volt uraságuk viselte s maga a plébános adta is össze őket. Mikor az új pár bucsút vett s a plébános az ablakon át utána nézett, megárazta fejét és így szólt:

— Hát Isten vezérelje őket utjukon, de a vadont nem lehet kiirtani egy béreslegény és egy cselédleány tőkéjével.

Mi, a plébánia ifjusága, kikisértük sokévi barátainkat új otthonukba. Azután elmúlt két év s én a gyermekkor örömei közt hamar megfeledkeztem róluk. Mégis emlékszem, hogy egy izben atyámtól azt hallottam, hogy az új pár sora rosszul megy s hogy kénytelenek voltak adósságot csinálni.

Több év mult el ilykép. Én diák voltam, nyáron át otthon tartózkodtam s puskával és kutyával vadászgatva jártam az erdőt.

Egy borus napon ismerősnek látszó erdei ösvényen barangoltam. Szitálni kezdett az eső. A kutya lomhán járt előttem, majd morogni és ugatni kezdett. Előttünk lódobogás hallatszott s az ut kanyarulatánál láthatóvá is lett a ló. Két oldalára egy-egy dorong volt kötve, melyeknek vége szántotta a földet. A dorongok alsó végére koporsó volt erősítve s a különös halotti fogat mögött Vilmos haladt, mint ahogy a szántó szokott az eke után.

Arca sápadt volt, szeme bágyadt és fénytelen.

Csak akkor ismert meg, mikor megmondtam neki nevemet.

— Mit viszesz ott a koporsóban? — kérdeztem.

— Holt feleségemet — volt a válasz.

— Meghalt?

— Igen, meghalt.

Kérdéseimre megtudtam a két emberi lény sivar, előre megjósolt sorsát. Fagy, adósság, sok gyermek. Az aszszony a tulmegeröltetés következtében megbetegedett és meghalt. Most el kell juttatni a temetőbe. Csak a koporsó kitarson odáig. De hát az ut olyan rossz és hepehupás. Vilmos megrántotta a gyeplőt, a ló oldalt nyujtogatta nyakát az utszéli fű után.

Vilmos elbucszott tőlem, anélkül, hogy pillanatra is levette volna tekintetét a koporsóról. Én ellenkező irányban mentem s egy tóhoz érkeztem, ahol szemmel láthatólag megkezdtek egy vízvezető csatorna ásását, de aztán abbahagyták. Az ösvény, melyet az

esküvő napja óta ismeretlen a lakóházhoz vezetett.

A kerítés mögött sovány tehén bögött. A kapu tárva-nyitva volt. A főtörzsekből összertől háza befeljezetlenség benyomását keltette.

A férfinak mégis sikerült a vadon egy csekély részét kiirtani. Egy zöldelő szántó s körülbelül ugyanakkora, a mocsártól elhódított terület tisztást alkotott az erdőben. De itt kimerült az ereje s a tisztás mögött sötét, hosszán és fenyegetően állt az erdő sűrűje.

A telep alapítója befejezte feladatát, mert a támaszát vesztett, megtört férfi képtelen folytatni a munkát.

Utána valószínűleg már valaki jön és átveszi amannak feladatát. Talán több szerencséje lesz, aminthogy munkája is könnyebb. Kap egy csaknem kész házat s abba a földre veti a magot, melyet más szántott számára. A telepből idővel talán nagy gazdaság, ebből falu lesz.

Pedig csak egy szegény béres és egy szegény cselédleány alapította.

Ha ez a kettő ott maradt volna a plébánián életük kétségtelenül boldogabb lett volna — de a vadon helyén nem állna ház és nem teremne életet adó gabona.

Mikor a rozs és a buza virágozik, gondoljunk hálával a telep első áldozataira.

Szobrokat nem emelhetünk nekik, mert számuk sok ezer s a nevüket nem tudjuk.

HIREK

NOVEMBER

26

SZERDA

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebélő levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska“ kiadóhivatala.

— **A király új hadsegéde.** Beogradból jelentik: Öfelsége a király első hadsegédévé Hadzsics Sztevan tábornokot, a Davidovics-kormány volt hadügyminiszterét nevezte ki.

— **Az új athéni követ.** Beogradból jelentik: Öfelsége a király Vučkovic Jovan meghatalmazott miniszter az SHS királyság athéni követévé nevezte ki.

— **Új választótörvény Franciaországban.** Párisból jelentik: A francia kamara főbizottsága tegnap elfogadta a választótörvény tervezetét, mely felhossa a proporciós elvet és ismét a pusztá többségen alapszik.

— **Kínai feledékenység.** Tien-Tsinből jelentik: Az itteni pályaudvaron éhenhalt 63 kínai újonc, akik be voltak zárva tehervozokba s akikről, egy mellékvágányon megfeledkeztek.

— **Földrengés Kisásiában.** Konstantinápolyból jelentik: Egész Anatóliában tegnap nagy földrengés volt, mely elpusztította Ucsak városát. A kár óriási.

— **Ingyenes egészségügyi előadás a színházban.** A novisadi egészségügyi inspektorátus pénteken délután 3 órakor ingyenes előadást rendez a Nemzeti Színházban a következő műsorral: 1. Dr. Jokics Vladan előadása a hastífuszról. 2. „Miért vagyok én józan“ dr. Markovic Lazá monológját szavalja Vasziljevics Koszta, a Nemzeti Színház tagja. 3. „A részeges utja“, eredeti film a novisadi Nemzeti Színház tagjainak szereplésével. Ingyenes belépőjegyek az egészségügyi inspektorátusban kaphatók (Trifkovic-tér 3.) mindennap a hivatalos órák alatt valamint az előadás napján a színházi pénztárnál. Tekintve, hogy városunkban is jelenleg erős pusztítást a hastífusz, mindenki nézve hasznos és ajánlatos az előadásra való részvétel.

— **Januárban összeül a kisantant konferenciája.** Beogradból jelentik: Január első hetében Sándor király Rómába való elutazása előtt összeül a kisantant konferenciája Beogradban. A konferencia fő programpontja Oroszország elismertetésének kérdése lesz. Románia hír szerint a konferencián Lengyelországnak a kisantantba való felvételét fogja javasolni.

— **Zsombolyán magyarul tárgyalhatnak az ügyvédek.** Temesvárról jelentik: A zsombolyai ügyvédek kérelmére, akiknek a község átvételéig szerbül kellett tanulniok, az igazságügyminiszter két évi haladékot adott a román nyelv elsajátítására. Zsombolyán addig is magyarul tárgyalhatnak az ügyvédek.

— **Tíz hónapra ítélték egy erőszakoskodó rendőrt.** Becskerekéről jelentik: A becskereki törvényszék tegnap hirdették ki a semmitőszék ítéletét Angyelov Ljubomir volt becskereki rendőr ügyében, aki rendőri működése alatt erőszakot követett el egy cigányleány ellen. A becskereki törvényszék Angyelovot annak idején tíz hónapra fogházra ítélte. A tábla ezt az ítéletet két és fél évi börtönbüntetésre emelte fel a semmitőszék azonban ezt a büntetést újra tíz hónapra fogházra szállította le.

Mért jelölik Gráber Lászlót Topolyán?

A szubotícai magyarság frakciókra szakad a jelölések miatt
Miért akarják jelölni Pleszkovics Lukácsot?

Subotícáról jelentik: A Subotica és környéki magyarságot két táborra osztotta a választási jelölések miatt megindult propaganda. Az egyik az u. n. „hivatalos párt“, a másik a párton kívül álló magyarság. Ez utóbbi a falvak lakosságának nagy tömege és a kisiparosok. Ezeknek vezetője Pleszkovics Lukács, volt kormánybiztos-főispán, a függetlenségi párt egykori elnöke, akivel szemben Gráber László bizonytalan izü politikája képviseli a hivatalos felfogást. A párton kívül állók hajlandók alávetni magukat a hivatalos politikának, de Gráber személyének elejtését követelik, akivel szemben a polgárság bizalmatlansággal viseltetik, miután a párt eddigi politikájának eredménytelenségéért elsősorban Gráber Lászlót teszik felelőssé. Gráber indítványaira a Magyar Párt semmiféle lépést nem tett oly irányban, hogy a magyar polgároknak a választók névjegyzékébe felvétesse, azzal érvelve, hogy a hivatalból történi kiigazítás alatt „ugyis felvesznek mindenkit.“ *A magyar közvélemény ma azzal gyanúsítja Grábert, hogy ezen felfogásánál csupán a radikális pártnak óhajtott szolgálatot tenni.* Gráber az elnöki tanácsban kijelentette, hogy ragaszkodik jelöléséhez, de ezt a Bánáthban nem óhajtotta elfogadni, miután már régebben ígéretet

tett egy radikálisoknak, mint Pribicevicseknek, hogy a Bánáthban nem vállal jelölést. Így lett Gráber a topolyai járás jelöltje. Számoltak azonban azzal, hogy ez a jelölés nem fog megfelelő hangulatra találni, ezért dr. Gráber klikkje belekompromittálta ebbe a tervbe Pleszkovics Lukácsot, egyúttal azonban gondoskodni kívánt arról is, hogy csak jelöljék a megválasztás lehetőségével, s ezért úgy határoztak, hogy Pleszkovicsnak a legkevesebb szavazattal bíró sztarakanizsai járást ajánlják fel.

A Magyar Párt hivatalos felfogása mögött mindig dr. Gráber fedezhető fel, mint spiritus rector, Gráber a legelsőszántabb ellenzője annak a tervnek, hogy a párt hozzájáruljon a közös vándorosi ellenzéki lista felállításához, miután ha minden párt önállóan lép fel, a nem radikális szavazatok jobban megoszlanak. Gráber kétségtelenül ezzel is szolgálatot kíván tenni a radikális pártnak, amelynek már régebben felajánlotta és lekötötte a bánáti magyarság szavazatait. Hogy Gráber László privát megállapodásait a bánáti magyarság magára nézve egyáltalán nem tartja kötelezőnek, az természetes és erről a választások meg fognak győzni minden kételkedőt.

— Csehszlovákiában progresszív adórendszert vezetnek be.

Prágából jelentik: Az iskolügyi minisztérium tervezetét nyújtott be a minisztertanács-hoz jóváhagyás végett a középiskolai tandíjak szabályozásáról. A tervezet szerint más és más összegű tandíjat fizetnek a szegény és vagyonos szülők. A tervezet tizenegy fokozatba sorozza a szülőket. Az első fokozatba a husztól negyvenezer korona évi jövedelemmel bírók tartoznak, ezek száz korona tandíjat fizetnek. Kétszáz korona tandíjat fizetnek a negyven-hatvan ezer, háromszáz koronát a hatvan-nyolcvan ezer, ötszáz koronát a száz-százhuszezer, hatszáz koronát a százhusz-százötvenezer, hétszáz koronát a százötven-százhetvenezer, nyolcszáz koronát a százhetven-kétszáz ezer, ezerszáz koronát a kétszáz-háromszáz ezer, kétezer koronát a háromszáz-öttszáz ezer és végül három ezer korona tandíjat fizetnek az ötszáz ezer koronánál több jövedelemmel bíró szülők. Az igazgatók kötelesek az adóhivatalokhoz fordulni, hogy a tanítványok szüleinek jövedelméről pontosan tájékozódjanak. A kivételesen jól tanuló és szegénysorsú tanulók tandíjmentességét a tervezet továbbra is fenntartja.

— **Rabindranath Tagore súlyos beteg.** Berlinből jelentik: Buenos Ayresből (Délamerika) érkező hírek szerint az argentinai köruton levő Rabindranath Tagore, a világhírű indus költő súlyosan megbetegedett.

Az orvos és a költő

Az orvos alaposan megvizsgálta a pácienst, majd kimondotta a szentenciát:

— *Önök sokat kell pihennie és tartózkodnia kell minden szellemi munkától.*

— *De én költő vagyok — vágott közbe a pácienst.*

— *Verset azt írhat — nyugtatta meg az orvos.*

— **Verekedés a korcsmában.** Hét-főn este Cserevicz község korcsmájában borozgattak Gyóka Szávics 25 éves földműves és egyik barátja Koszta Kosztics. A borozgatás közben tárgyalás alá vették a politikát is, amely hamarosan vitát provokált a két fiatal ember között. A vitát verekezés követte és csakhamar előkerült mint érv, a bicska is. Kosztics verekezés közben hátszurta Szávicsot, aki eszméletlenül rogyott össze. A megszuirt ember állapota a mai napra annyira súlyosbodott, hogy sürgős műtét beavatkozás végett be kellett szállítani a novisadi kórházba. Életbemaradásához kevés a remény. Koszticsot a csereviczi repdörtség letartóztatta.

— Elloptak tízmillió font értékű aranyat.

Londonból jelentik, hogy egy aranyszállítmányból, amelyet Dél-afrikából küldtek, elloptak több aranyrudat, amelyek tízmillió fontot értek. A tolvajok az arany helyébe ólomrudakat csempésztek. Az aranylopás hatása alatt most igen elővigyázatos intézkedéseket tesznek Newyorkban abból az alkalomból, hogy a német kölcsön fedezésére kétféle dollár aranyat szállítanak onnét Londonba. Külön rendőrséget szerveznek a hajón, amelyik a nagy vagyont Londonba viszi.

— **Milojevics bécsi jugoszláv követ Beogradban.** Beogradból jelentik: Milojevics, bécsi jugoszláv követ tegnap Beogradba érkezett. A követ Beogradba való érkezése a választásokkal van összefüggésben. Milojevics követ hír szerint fellép a szmedereví kerületben.

— **Fraknoi püspök végrendelete.** A budapesti járásbíróson kihirdették Fraknoi Vilmos püspök végrendeletét és az ahhoz fűzött pótrendeletét, amelynek értelmében az elhunyt kiváló történetíró általános örökösévé a Szent István Akadémiát tette. Könyvtárát és okiratgyűjteményét a Nemzeti Múzeumnak, részben a római Történelmi Intézetnek hagyta. Családjáról az elhunyt már életében gondoskodott, a végrendelet alapján kisebb-nagyobb összeg jut különféle egyházi intézményeknek, a nagyváradi szemínáriumnak és a püspök inasának. A Szent István Akadémia, mint a végrendelet végrehajtója, elhatározta, hogy a már régebben kelt végrendeletben megjelölt összegeket valorizáltan fogja kifizetni az örökösöknek.

— **Mükedvelő előadás.** A novisadi munkások mükedvelő köre szombaton este 8 órai kezdettel előadja a „Keserű mézesbetek“ című három felvonásos vígjátékot a Szloboda szálló nagytermében.

— **Esperantisták,** az UEA tagjai, akik résztvesznek a folyó évi decemhó 1-én megtartandó évi közgyűlésen, felkéretnek, hogy feltétlenül hozzák magukkal tagsági igazolványukat, amelyre szükség lesz a szavazások megejtésénél. Marko Nesics, delegito.

— **Fengjusziang Európába jön.** Kínában tudvalevőleg megalakult az új kormány és most — pekingi jelentés szerint — Fengjusziang tábornok, aki ezidőszent katonai diktátor Pekingben, a főparancsnokságot átadja az új hadügyminiszternek és előbb Tokióba, azután Washingtonba, majd Londonba utazik, hogy a kínai kérdéssel az európai kormányokkal tárgyaljon.

— **A ma esti hangverseny.** A ma esti Weingarten hangversenye a ren-

dező Zsidó Nőegylet 15 dináros diákjegyeket is kiad. A rendezőség ezuton közli, hogy az erkélyülések számozottak lesznek.

Sport

Mantler, a zagrebi Gradjanski válogatott játékos 15 évi sportjubileumát ünnepli. Karrierjét a bécsi Rapidban kezdte, aztán a Viennán, Germánián és a spliti Hajdukon keresztül a Gradjanskihoz került.

A zagrebi HASK vasárnap Budapesten játszik a Törekvés ellen.

A spliti Hajduk a napokban Mal-tára utazik turnéra.

Az angol első ligában a Notts County vezet 20 ponttal. Birmingham (20), Westbromwich (19) és Sunderland (18) előtt. Az utolsó helyen Preston áll 5 ponttal, a Nottingham Forest (10) után.

Huszkiló méteres futásban új német rekordot állított fel Pürsten 1:09:06 idő alatt. Egy óra alatt 17.697 métert futott.

A La-Manche csatornát átevez-ték. Calaisból jelentik, hogy Smith kanadai sportember a La-Manche csatornát evezős csónakon átevezte.

Az első francia csapat Berlinben. November 19-én, a németek nemzeti ünnepén szerepelt a háború óta először francia csapat Berlinben a Tennis Borussia-val, amely ezelőtt néhány héttel Párisban győzte le. A németek 5:1 arányban ismét győztek.

Hollandia nem tudja megrendezni az 1928. évi olimpiást? Párisból jelentik: A nemzetközi olimpiai bizottság szigorú hangon felszólítást intézett a holland olimpiai bizottsághoz, hogy 1925. márciusáig technikai és pénzügyi garanciák betérjesztése mellett nyilatkozzék, hogy Hollandia meg tudja-e rendezni az 1928. évi olimpiást. A nemzetközi olimpiai bizottság ugyanis nyugtalansággal nézi a holland olimpiai bizottság eddigi működését. Amennyiben a hollandok válasza nem lesz kielégítő, úgy automatikusan Amerika kapja meg az olimpiást. Mint ismeretes, Amerika Los-Angelesban készségesen hajlandó megrendezni az 1928. évi olimpiást.

A legjobb olasz válogatott játékos angol profi lett. Turini tudósítónk jelenti: Nagy szenzációja van az olasz futballsportnak. Cevenini III. az olasz válogatott csapat legjobb és legnépszerűbb játékosa pár hét óta eltűnt Milanból. Az eltűnés körül egész rémregények és detektív-históriák ke-rekedtek. Cevenini most végre Londonból levelet küldött, melyben arról értesíti barátait, hogy felcsapott angol profinak és szombaton már játszott is a Plymouth csapatában a közönség és a sportörök teljes megleggedésére. Cevenini az első, akit Olaszországból külföldre szípkáztak.

A budapesti bajnokság állása.

A budapesti elsőosztályu bajnokság állása a vasárnapi eredmények után a következő:

	Játszott	Győzött	Eldön-tetlen	Vesztett	Adott	Kapott	Pontsz.
1. MTK	8	7	1	—	27	6	15
2. FTC	8	4	3	1	18	15	11
3. Vasas	9	4	3	2	14	12	11
4. VAC	10	3	5	2	10	9	11
5. KAC	9	3	4	2	11	9	10
6. III. ker. TVE	9	3	4	2	7	7	10
7. Törekvés	10	3	3	4	21	14	9
8. NSC	9	3	3	3	15	16	9
9. Zugló	9	2	1	5	10	15	7
10. UTE	9	1	4	4	6	9	6
11. BTC	7	—	4	3	6	10	4
12. BEAC	9	—	3	6	3	26	3

Petkovics sérülése sokkal komolyabb, mint azt vasárnap hitték. Hét-főn megröngtenezték lábát és könnyebb természetű inszakadást konstaltak orvosai.

Joksić bírót a vasárnapi mérkőzés után tetteg inzulálta a BSK Ilics nevű választmányi tagja, aki ellen az alszövetségben megindult az eljárás.

Megértjük című tegnapi sportcikkünk írójának neve kimaradt lapunkból. A sok igazságot tartalmazó cikket Alterov Milan küldte be lapunknak.

Külföldi footballeredmények. Prága: Slavia—DFC 4:2 (2:2). A Slavia, amely Stapel nélkül állt ki, megérdemelten győzött. Brunn: Zidenica—Blue Star 3:1. A magyarokból álló Blue Star csalódást keltett. Moravska Slavia—BTV 2:2. Aussig: DFC Ausig—Union Zizkov (Prága) 1:0. Kiel: Holstein—Viktória Zizkov (Prága) 3:2 (2:0). München: Bayern—Wacker 3:0. Hamburg: SV—St. Pauli 0:0. Berlin: Hertha—Union 3:0. Pforzheim: Pforzheim—Freiburg 2:2. Bern: FC Bern—Aarau 2:1.

Vetzer és Popovics (Kika) elhagyják a BSK-át. A két kiváló játékos a tavasszal Bukarestben fog letelepedni, ahol Kika egy mozit vett. Lakiról is az a hír járja, hogy vissza megy az ETC-be.

BÉCS.

Rapid—Amatör 3:0 (1:0).
WAC—WSC 3:2 (1:1).
Rudolfshügel—Admira 1:1 (1:0).
Hakoah—Vienna 3:1.

Bécsi gázkoksz, szén és fa

Schönberger és Társa cégnél, Örmény-ut. Telefon 401. (9827-2-0)

Mozi

— **Mammut műsor az Odeonban.** Most jutott a film az idény közepébe egymásután szűbb-szűbb attrakciók kerülnek bemutatásra. Az Odeon e heti bemutatója még így is tullelmedik a szenzációk sorozatán. Először azért, mert rendkívüli és ritka, amit hoz. A főműsor egy remek, izgalmasan érdekes és nagyszerű társadalmi dráma, amelynek főszerepét egy majom adja. Kisérőül pedig Harrold Lloyd legújabb két felvonásos burleszkje fogja megkacagtatni Novisadot. Az Odeon műsorát tehát méltán illeti a mammut jelző. Erről a műsorról sokáig beszélni fog az egész város és valóban olyan ritka szenzáció, amelyben ritkán van része a mozi híveinek.

A barát szerelme a címe annak a nagyhatású drámának, amely ma és holnap az Apollóban színe kerül. A darab Spanyolországban játszódik és cselekménye egy szerelmi regény, persze a forróvérű spanyoloktól megszokott hevességű vérontásra kerül. A spanyol tengerpart és a többi képek is igen szépek és látványosak.

Tőzsde

száz dinárért fizettek

kedden Zürichben 7:55 svájci frankot, Bécsben 103:000 osztrák koronát, Newyorkban 1:46 dollárt, Londonban 6— shillinget, Párisban 27:50 francia frankot, Brüsszelben 30— belga frankot, Milanóban 33:50 lírát, Amsterdamban 3:60 forintot, Berlinben 6:50 aranyárakat, Szófiában 200 levét, Prágában 48:40 cseh koronát, Budapest 108:000 magyar koronát, Szalonikiban 81:50 drachmát, Konstantinápolyban 270 aranylírát, Bukarestben 285 leit.

Zürich, november 25. (Zárlat) Beograd 7:55, Newyork 518:25, London 23:96, Milano 22:45, Páris 27:45, Prága 15:60, Bécs 0:0073, Budapest 0:00695, Bukarest 272, Szófia 3775, Szaloniki 910, Berlin 123:50, Brüsszel 25:10, Amsterdam —.

Beograd, nov. 25. Páris 366—, London 318:50, Milano 299, Prága 207, Newyork 68:45, Genf —, Bécs 0:0973, Budapest 0:0930, Bukarest 35:90, Berlin 16:30.

Zagreb, november 25. Páris 362, Newyork 68:85, London 319—, Milano 300—, Zürich 1360, Prága 207:50, Bécs 0:00978, Berlin 16:28, Amsterdam —, Brüsszel 332, Bukarest 37—, Budapest 0:093.

Novisadi terménytőzsde

1924. november 25.
Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 75—76 kg-os 2 százalékos kötés 377:50—382 (500 mm), bácskai 75—76 kg-os 2—3 százalékos

december 15-ére kötés 390 (100 mm), bácskai 75—76 kg-os 2 százalékos Senta paritás kötés 380 (300 mm), szerbiai 71 kg-os 6 százalékos Klenak paritás kötés 330 (1200 mm).

Tengeri bácskai szárított 14—15 százalékos minőség garantálva határállomás kötés 230 (100 mm), bánáti Senta paritás decemberre kötés 185 (2000 mm), szerémi kötés 180 (800 mm), szerémi Fiume paritás elvámlóva decemberre kötés 247:50 (1000 mm), szerémi csöves kötés 105 (200 mm), szerémi gömbölyű Beograd paritás kötés 180 (1000 mm), szerémi decemberre kötés 190 (500 mm).

Buzalisz bácskai nullás g. kötés 570 (100 mm).

Buzakorpa bácskai Senta paritás kötés 175 (150 mm).

Bab szerémi sárga kötés 510 (100 mm).

Kender bácskai kínálat 2350, kereslet 2250.

Irányzat: változatlan.

Novisadi értéktőzsde

1924 november 25

(Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények: 1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 66—, kínálat 68—, kötés —, 4 százalékos boszniai agrárlikvidálási kölcsön kereslet 24.

Állami sorsjegyek: 2 és fél százalékos állami hadirokkant segélyező sorsjáték kereslet 141—, kínálat 142—, kötés 141. 1888. évi dohányorszjegy kínálat 72.

Részvények: Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz r.-t. kínálat 85.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalat”

Apró hirdetések.

ELADÓ KERÉKPÁR, szabadonfutó, új gumival és lámpával, kitűnő karban. Ára 1500 Dinár. Cím a kiadóban. 1—3

A FŐZÉSHEZ némileg értő mindenleány azonnali belépésre kerestetik. Cím a kiadóban. 1—0

ÓNOZOTT RÉZ- és ACÉLÜSTÖK, üstházak legnagyobb választéka VASA MALOČIĆ rézműves műhelyében Novi Sad, Kisačka ulica 32. 9917—1—2

INTELLIGENS végzett komoly leány nevelőnői, házikisasszonyi vagy házvezetőnői állást azonnalra keres. Vidékre is megy. Szíves megkereséseket Gubas Julia név alatt kér Novisad, Bana Jelacica ul. 20. 1—2

HIRDETÉSEK

Ház eladás!

A belvárosban új, modern építkezési, áll 3 szoba, fürdőszoba, éléskamra, nagy pince, fűskamra és az udvarban nagy műhely helyiségekből. Fele árban is átvehető és azonnal beköltözhető. Érdeklődni:

Cetinjska (Lenau) u. 5.

9951 az Apolló-udvaron át. 1—2

A magyar földműves és gazdasági altisztek nélkülözhetetlen *tanácsadója* a

KISGAZDA

Megjelenik kéthetenként egyszer, mint A SZIV UJSÁG gazdasági melléklete. Előfizetési ára A SZIV UJSÁG hetenként megjelenő kat. hitbuzgalmi lappal együtt egész évre: 66 dinár, félévre 33 dinár. Megrendelhető a

Szent Antal Nyomdavállalatnál Subotica, Harambašićeva ul. 5. 1—0

TUDAKOZÁSI és KÖZVETITÉSI INTÉZET

„LUCERNA JURIS”

kereskedelmi magánügyekben

BEGRAD, Kolarčeva 7. II. lépcső, I. em.

A következő ügyekben eljár: **Üllevéltartozást** 30 dinár eljárási díj ellenében a vizumdíj hozzáadásával 24 óra alatt utárvét mellett intézi el. — **Hivatalos lapban** hirdetéseket közzétesz, a legrövidebb idő alatt garantálja a megjelenést, ugyszintén mindennemű katonai ügyekben legpontosabb felvilágosításokkal is szolgál

Ujság makulatura

kilogrammonként 4 dinárért eladó

Kardos hirdetővállalatnál Novisad, Örmény-ut 3. — Telefon 42.

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17. Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quinitiszta hurokban. Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

FOJT kalapfestő intézet

NOVI SAD,

Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.

Raktáron tartó oltó és finom, színes, sajátkészítésű női és férfi kalapokat. Viszont eladók forduljanak bizalommal cégemhez

URADALMI FAJALMA

válogatott első rendű fajták, valamint burgonya, hagyma, dió legolcsóbban kapható waggontételekben is

Novisad, Futoski put 29. és Temerinski put 31. az udvarban, Čakovac-nál. 1—3

== Megjelent ==

KATOLIKUS CSALÁDI NAPTÁR

A „Hitélet” kiadásában megjelenő *Katolikus Családi Naptár* szállítását megkezdtük és ezután értesítjük b. megrendelőinket, hogy a naptár néhány napon belül birtokukban lesz. Egyben tisztelettel kérjük a kath. közönséget és a viszontelárusítókat, hogy a csekély készletre való tekintettel b. megrendeléseiket mielőbb eszközölni sziveskedjenek. —

A naptár eladási ára 10.— dinár.

Egyben megrendelhetők még a

„REGÉLŐ BÁCSEI” és a „MAGYAR CSALÁDI NAPTÁR”
Eladási árak 15.— dinár.

Kiváló tisztelettel

Ábrahám János, könyvkereskedő

A „KATOLIKUS CSALÁDI NAPTÁR” főelárusítója
Novi Sad, Kralja Petra ulica 30,

HOVÁ SZALADSZ!!

Szaladok (8826-2-30)

FELLNER ZSIGÁHOZ

Novisad, Jermenska ulica 3., hol legjobb minőségű saját gyártmányú papírcsokót és csomagolópapírost legolcsóbban kaphatom.

Fűszer- és Vegyesárúkereskedés

jó helyen, Petrovaradinban, előrehaladott életkor miatt eladó.

Andres Ferdinánd

Petrovaradin, Főter 35.

Az iskolaidény

alkalmából a kath. tanintézetek vezetőinek becses figyelmébe ajánlom a

LÉH JAKAB-féle JUBILATE DEO

gyermek ima- és énekeskönyvet. A legfelsőbb egyházi hatóság jóváhagyásával ellátott könyv felöleli az összes alkalmi imákat és énekeket. **Könyv-, papír- és iskolaszerekkel jól felszerelt üzletemet a n. é. közönség jóindulatába ajánlom.** — Kiváló tisztelettel

ÁBRAHÁM JÁNOS

könyv, papír és írószerekkereskedő
Novisad, Kralja Petra u. 30. sz.
rom. kath. hitközségi épületben.